Valtuustoaloite 9.11.2026 / Ylimaakunnallisen kuntavaikuttamistyön kehittäminen

KH 16.11.2026
580/00.01.02.03/2026

Päätösesitys

Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi valtuustoaloitteen ja siirtää sen kaupunginjohtajalle valmisteltavaksi.

Päätös

Käsittely

Perustelu

Valtuuston kokouksessa 9.11.2026 Lauri Oinonen jätti valtuustoaloitteen:

”Ylimaakunnallisen kuntavaikuttamistyön kehittäminen

Keuruun kaupunki on maakuntamme Keski-Suomen länsilaidalla ja kaupunkimme rajoittuu sekä Pirkanmaan että Etelä-Pohjanmaan maakuntiin. Keuruu kuten naapurikuntamme Multiakin kuuluivat helmikuun loppuun 1960 Vaasan lääniin ja sen itäiseen vaalipiiriin kuten Jyväskyläkin. Mänttä, Vilppula, Jämsänkoski, Koskenpää ja Jämsä kuuluivat Hämeen lääniin.

Kun 1.3.1960 Suomeen muodostettiin sekä Pohjois-Karjalan että Keski-Suomen läänit, tulivat niin Keuruu kuin Multiakin kuulumaan uuteen Keski-Suomen lääniin valtion hallinnossa. Jo aiemmin perustettuun Keski-Suomen maakuntaliittoon tulivat mukaan ne kunnat, mitkä kuuluivat Keski-Suomen lääniinkin. Vastaavat muutokset tapahtuivat myös muissa järjestö- ja yhdistystoiminnoissa Keski-Suomessa muutoinkin, ellei niitä olisi tehty jo aiemmin tai toimintoja perustettaessa.

Keuruun osalta Keski-Suomen lääni merkitsi roolia läänin ja maakunnan rajalla. Monissa toiminnoissa oli kuitenkin risteysasemataajama oli Haapamäki saanut merkittävää roolia ylikunnallisissa ja ylimaakunnallisissa toiminnoissa.

Haapamäen sotilaspiiri oli tästä esimerkki ja alue ulottui Kankaanpään Niinisalosta Haapamäen ja Multian kautta kohti pohjoista Vaasan läänissä. Haapamäen sotilaspiirin esikunta oli Riihontien varressa Haapamäen taajamassa ja varikko oli Keuruulla kirkonkylässä (nyk. Teletalo).

Nyt eri hallinnolliset ja erityisesti maakuntaliitojen rajat ovat tehneet Keuruusta alueen maakunnan länsirajalla.

Kunta, minkä pelättiin 1930-luvulla kehittyvän ohi Jyväskylän, ohjattiin poliittisilla päätöksillä kohti kohtaloaan väkeään menettäväksi maakunnan reuna-alueeksi.

Keuruu rajoittuu nyt Pirkanmaahan ja Etelä-Pohjanmaahan. Etäisyydet Keuruun lounaisimmista paikoista Tampereelle (keskussairaala) ja vastaavasti luoteesta Seinäjoelle (rautatieasema) ovat ripauksen ovat ripauksen lyhyemmät maateitse kuin omaan maakuntakeskukseemme Jyväskylään.

Sijaintimme maakuntien rajakuntana on myös mahdollisuus sekä elinkeinoelämässä, logistiikassa että erityisesti ylikunnallisissa että Keuruun osalta myös erityisesti ylimaakunnallisissa toiminnoissa.

Vaikka yleinen suunnittelu, asioiden tilastointi ja hallinnointi paljolti tapahtuukin maakunnallisesti ja olemme menettäneet Haapamäen risteysaseman aiemmin tuottamaa keskeistä rooliamme lähes kaikissa asioissa.

Maantieteellinen sijaintimme on onneksemme edelleen mahdollisuus ja tämä tulee löytää valtakunnallisilta ja muiltakin laajemmalle maailmaan avautuvilta kartoilta. Olemme portilla, mistä avautuvat mitä suurimmat logistiset globaalit mahdollisuudet, mutta nämä tulee tiedostaa ja osoittaa pallokartalla päättäjille. Lyhin reitti maapallolla Helsingistä New Yorkiin ei kulje Tanskan salmien kautta vaan Porin ja Pohjanlahden, Keski-Ruotsin ja Keski-Norjan yli Atlantille.

Keski-Pohjola liikenne- ja kuljetuskäytävä Haapamäen risteysaseman on globaali reitti. Juuri tämän tiedostamiseksi koen tärkeäksi, että Keuruun ja ympärillämme olevien paikkakuntien päättäjät ja eri toimijat tiedostavat ratojemme merkittävyyden laajemmissa yhteyksissä suurena mahdollisuutena kaikille toiminnoille, joita tulevaisuus on täynnä. Ratojemme kautta voimme "olla kartoilla" kaikille mahdollisille toiminnoille. Niiden löytämiseksi olisi hyödyllistä visiointi kuntanaapuriemme eri toimijoiden kanssa.

Tiedän monet työkiireet Keulinkin ja kaupunkinne toimijoilla. Mutta onneksi tiedän Helsingissä asuvan FM Hannu Paason jo omatoimisesti ja omin kustannuksin ohjauksessani laatineen erilaisia visiointeja logistiikkaan liittyen ja nämä voisivat olla selkeä pohjatyö asioiden nopeassa edistämisessä ja eri vaikuttajia ja päättäjiin vaikutamistyön kontakteja otettaessa.

Ilmasto- ja ympäristöpoliittiset haasteet korostavat raidelogistiikkaa. Tämä suuri valtakunnallinenkin mahdollisuus Keuruun kaupungissa, minkä alueella enemmän ratakilometrejä kuin muissa kunnissa maassamme. Lisäksi ratamme suuntautuvat neljään suuntaan ja niistä kolme vie moniin eri satamiin.

Jotta vahvuutemme huomattaisiin laajalti ja aktiivisesti ryhdyttäisiin innovatiivisiin visiointi-, suunnittelu- ja toteuttamistoimiin, tarvittaisiin elinkeinoyhtiömme Keulinkin ja muiden vaikuttajien toimia.

Mahdollisuutemme ovat erityisesti löydettävissä ajattelusta ITÄ - LÄNSI - ATLANTTI ja ITÄ - POHJOINEN. Tämä laaja ulottuvuus

tarjoaa meille suuria mahdollisuuksia ja Pohjanlahden monet satamat ovat meitä lähempänä kuin meiltä itään sijaitsevilta paikkakunnilta.

Huomattavana pidän myös sitä, että nyt varsin vajaalla käytöllä oleva Haapajärveltä lähtevä ja Äänekosken lautta Jyväskylän kautta Haapamäen risteysasemalle saapuva ns. Keski-Suomen rata saisi aivan uuden merkittävyyden Poikittaisradan avulla Haapamäen risteysaseman kautta suoraan Porin satamiin suuntautuvana, kun rata Haapamäeltä suoraan Poriin toimisi kaikilta osin. Haapamäeltä voidaan jo ajaa junia Seinäjoen kautta Vaasan ja Kaskisten satamiin.

Edellä olevan perusteella esitän että,

vaikuttamistyötä mitä jo tehdään rata-asioissa naapurikuntien kanssa ja tämä on välttämätöntä, mutta tällä aloitteellani haluan tätä laajennettavan myös muille kuntasektorin toimialoille.

Keuruulla 9.1.2026”

Toimivalta

Kuntalain § 39 mukaan kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta.

Hallintosäännön 17 luvussa on määrätty valtuutetun aloite- ja kyselyoikeudesta.

Valmistelija

Hallintosihteeri Sonja Rakkola, sonja.rakkola(at)keuruu.fi, p. 040 630 5660

Konsernipalvelujohtaja Päivi Vauhkonen, paivi.vauhkonen(at)keuruu.fi, p. 040 158 1656

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Tiedoksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto